

Havlíčková Kysová, Šárka

Mudry asamjuta a samjuta v kúdíjattam : 24 znaků abecedy kúdíjattam

In: Havlíčková Kysová, Šárka. *Hastábhinaja : gesta rukou v tradičním divadelním umění Indie*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2013, pp. 172-177

ISBN 978-80-210-6406-5

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/129608>

Access Date: 28. 11. 2024

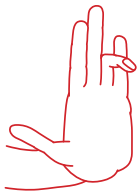
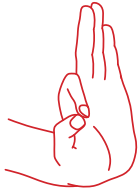
Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Mudry asamjuta a samjuta v kúdíjattam¹⁷⁷

24 znaků abecedy kúdíjattam¹⁷⁸

č.	název	
vizuální podoba	významy při asamjuta provedení (tj. jednou rukou)*	významy při samjuta provedení (tj. oběma rukama)
1	Patáká – prapor	
	den, jdoucí, jazyk, čelo, tělo, „jako“, „a“, posel, písečná pláž / břeh, jemný lísteček, dveře, poduška, jáma, noha, západka u dveří	slunce, král, slon, lev, býk, klenutá brána, liána (popínavá rostlina), (za)mávání, vlajka, vlny, cesta, podsvětí, Země, boky, nádoba/džbán, slavný dům, večer, poledne, oblak, mraveniště, stehno, sluha, kolo, sedadlo, Indrova zbraň, věž, chlad, vůz, hrbáč
2	Mudrakja – znak/symbol/pečeť	
	mysl, myšlenka, touha, „já“ (vlastní osoba), vzpomínka/paměť, vědění, (s)tvoření, dech, porážka/ponížení, budoucí čas, zápor/negace, dativ (pád)	růst, pohyb, obloha, oceán, blízký/pevný/hutný, zapomnětlivost, „vše“, uctivé vyjádření, záležitost, smrt, meditace, posvátná šňůra,** rovný

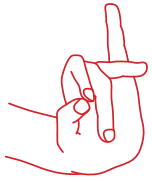

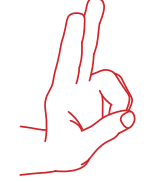
* Dále v této části přílohy označujeme oba typy provedení a s nimi spojenou skupinu významů jen názvy „Asamjuta“ a „Samjuta.“

** Nosí ji bráhmani.

177) Obrazový materiál vytvořen dle (Richmond 2002b).

178) Konkrétní významy jednotlivých gest jsou zde doplněny podle Hastalakšanađípiky (Richmond 2002a).

č.	název	
vizuální podoba	významy při asamjuta provedení (tj. jednou rukou)	významy při samjuta provedení (tj. oběma rukama)
3	Kataka – náramek/nákotník	
	květina, zrcadlo, žena, obětovat v posvátném ohni, pot, malý, zvuk/slovo, záchvěv/chvění, vůně	Víšnu, Kršna, Bálabhadrá, Lakšmí,* šíp, zlato, stříbro, démonka, spánek, vedoucí, hlavní žena, vína,** hvězda, věnec, modrý lotos, rákšasa,*** koruna, železná nebo dřevěná tyč užívaná k zavírání dveří/brány, zvláštní věc, (válečný) vůz
4	Mušti – pěst	
	„marně“, superlativ, pohrdat, ministr, předčít, tolerovat, dar, povolení/souhlasit s, vítězství, luk, „já“, „jeden“, stáří, dát pryč, jíst	vozataj, dobrodíní, krása, svatý/posvátný, duch/duše, vázání, zasluhovat si, stav/situace, kotníky, tažení, Jama, bláto/hlína, rostlina/bylina, kletba, houpání/kolíbání, dar, obcházení, kopání, odřikání, kopí, chrabrost, žhavý/mučivý, narození dítěte/potomka
5	Kartarímukha – ostří nůžek	
	„ty“, mluvení/věta/řeč/text, časový pořádek, plurál, „my“, muž, obličej, nepřítelství, dítě	hřích, úsilí, bráhman, sláva, džbán, dům, pokání, posvátnost/čistota, běh, rasa/rodina/rod/dynastie, hlad, poslouchání, mluvení, těhotenství, závěr, lov
6	Šukatunda – zobák papouška	
	hák (na slona) ⁺ , silný, ptáci	
7	Kapittha – označení rostliny nazývané <i>limonia acidissima</i> či <i>feronia elephantum</i>	
		sít,* pochybnost, paví péra, pít, dotknout se, převrat, vnější, „za“ (něčím), sestoupit, tempo/rytmus

* Postavy z indické mytologie.

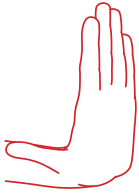

** Strunný hudební nástroj.

*** Démon.

+ V kontextu praxe kúdíjattam ani v *HastalakšanaDipice* jsme nezaznamenali, že by se mezi asamjuta a samjuta provedením rozlišovalo.

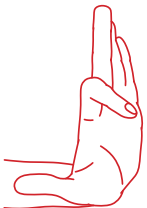
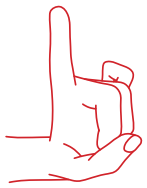

++ Zpravidla jsou uváděny významy pouze v samjuta provedení.

č.	název	
vizuální podoba	významy při asamjuta provedení (tj. jednou rukou)	významy při samjuta provedení (tj. oběma rukama)
8	Hamsapakša – labutí křídlo	
	„vy“, meč, hněv, „nyňi“, „já“, „před“ (něčím), sekyra, plamen, volání na někoho/vzývání boha, obejmout, zažehnat	Měsíc, vítr, bůh Káma, bohové, hora, hřeben/vrchol, „vždy“, příbuzní, lůžko, kámen, potěšení, hrudník, ženská prsa, látka, faleš, ležet, páření, padat, lidé, bít, skrýt, rozprostřít, založit, přijít, uklánět se (při pozdravu), potápět se/topit se, santalová pasta, objetí, následovat, chánit, dosáhnout/doručit, hůl/žezlo, líce, rameno, vlasy, poslušný, (po) žehnat, svatý muž/asketa, „tak jako“, ryba, púdža,* želva
9	Šikhara – špička (hory, věže)	
		jít, (dvě) nohy, (dvě) oči, vidět, pěšina, hledat, (dvě) uši, pít
10	Hamsásja – labutí zobák	
	začátek (období) dešťů, vlasy, čára, tři záhyby na kůži/faldy v horní části břicha (jako znak krásy, obzvláště u žen)	oční bulvy/oči, jemnost, prášek/prach, bělost, modrá, červená, pochopení, růst vlasů
11	Andžali – pozdrav, uvítání	
	větev stromu, hněv	silný déšť, zvracení, oheň, proud, hrozný zvuk, krása, jas, lokny (na vlasech), ozdoby na uších, horko/strádání, trápení, vždy, řeka, koupel, krev

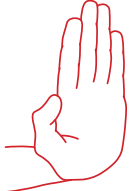

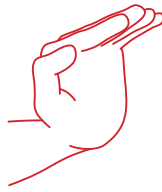

* Hinduistický obřad.

č.	název	
vizuální podoba	významy při asamjuta provedení (tj. jednou rukou)	významy při samjuta provedení (tj. oběma rukama)
12	Ardhačandra – půlměsíc	
	začít, úsměv, „co“, týrat, vytýkat	„jestliže“, „co“, „který“, bezmocnost, vyčerpání, obloha, úžasný, bůh, vzpomínka, tráva, mužské vlasy
13	Mukura – zrcadlo	
	„oponent“, nepřítel, brouk, sluneční paprsky, hněv, dobrý, náramek/nákotník, krk, ozdoba na rameni, zápor	tesáky, roz/oddělení, kotník, pas, vědy, bratr, sloup, hmoždíř, rychlý, démon, tloušťka
14	Bhramara – včela	
	Gandharva*, zrození/původ, strach, pláč	ptačí křídla, píseň, voda, deštník, sloní uši
15	Súčimukha – hrot/ucho jehly	
	„jeden“, bohužel, mrtvola, další muž, plurál, slyšet, srpek měsíce či půlměsíc, „za dávných časů“, tento člověk, tito lidé, země/kraj, „málo“, svědek, odmítnout, poručit (někomu) přijít, jít do bitvy	zlomený, skočit, tři světy, Lakšmana, padat, „další“, měsíc, obočí, volný, ocas
16	Pallava – výhonek (klíček, pupen)	
	vzdálenost, hazardní hra/uzavřít sázku, hra v kostky, kouř, ocas, věc z rákosí/z ratanu, zrní	hromoklín/Indrova zbraň, vrchol hory, uši krávy, šifka očí, vzdálenost, vodní buvol, železná zbraň, oštěp, zvířecí roh, vinutí

* Postava z indické mytologie.

č.	název	
vizuální podoba	významy při asamjuta provedení (tj. jednou rukou)	významy při samjuta provedení (tj. oběma rukama)
17	Tripatáká – tři části vlajky	
		západ slunce, začít s (něčím), druh projevu, pití, tělo, prosit
18	Mrgašírša – hlava jelena (vysoké zvěře)	
		jelen, nejvyšší bytost
19	Sarpaširas – hadí kápě	
		santalová pasta, had, kobra, pomalá chůze, nabízení/podávání vody, hrstka, mudrc, mávání (pohyb) sloních uší, ochrana, jemné hlazení dlaní
20	Vardhamánaka – rostoucí	
	vír, pupek, studna	ženské náušnice, náhrdelník, drahokamy, koleno, buben, jméno člověka, jogín, mahaut (vodič slona)
21	Arála – ohnutý	
	blázen, strom, hřebík/klín, pupen, výhonek	

č.	název	
vizuální podoba	významy při asamjuta provedení (tj. jednou rukou)	významy při samjuta provedení (tj. oběma rukama)
22	Úrnanábha – pavouk	
		kůň, ovoce, tygr, máslo, led/sníh, mnoho, lotos
23	Mukula – pupen	
	šakal, opice, zasmušilost (ponurost), zapomnětlivost	
24	Katakámukha – otvírání náramku	
		brnění/košile bez rukávů, sluha, udatný muž, zápasník, vytasení meče